

Хунерли жашларбызны бла кызыларбызны сыйларын көргөндүлө

Ахыры. Алы 1-чи бетдеди.

Ирина Мишкова келтирген шартларга көрө, республикалы бюджетни файдалары 1,670 миллиард сом кышуулганды. Ахча федералдык ардаан алайл берилгенди. Алай бла бюджетни файдалары 23,192 миллиард сомга жеткенди.

Быйындан башлап субъектлө хар айдан да бюджет кредитле алыргы эркилик берилгенди. Ол а банк кредиттен учузу. Алай бла кырал борчу азайтыргы оң чыгарыкты.

Торпленуе кыоранча бөлөмүге да этилгенди. Битеу жумушла белгиленгенден сора ала 27,6 миллиард сомда токташырылганды. Дагында быйтыр топтомулду кырау жумушла ючюн ахча федералдык ардаан артка кыйтарылганды, ол а 800 миң сомду. Бу ахча да бюджетте кышуулганды.

«Транспорт нагоону юсөөдөн закончу-чу статусуна торпленуе

уле да кыабил көрөлөгөндүлө. Бу налогну төлеуно нызамын эмда болжалын токташырыу жаны бла полномочия субъекттен федералдык аркага берилгенди. Алай бла закон РФ-ни Налог кодекси бла келиширгенди.

Көп кылати юйөлдө жашаганы барысы да бирге хайырланган молкөтө ремонт элуу жаны бла закончу 2-чи эмда 4-чо статьялары да жагиртылгандыла. Кыруулу, жашуу журт-коммуналы молк эм отпук-энергетика жаны бла комитетни башчысы Валерий Гриневич ангылтанхана, капиталдык ремонтну таммлау жаны бла регион программа кыабил көрөдөм, төрт ай озгандан сора адамла бу жумушла ючюн ахча тейл башларыкыдыла.

Депутат республиканы Правительство КМР-ни илелинде эмда «Налычк» кыонок ююно эмда аны тирисинде жерни да приватизация этерге эркилик бергенди. Жер эмда арыксы халпа жаны бла кырал комитетни

башчысы Анна Тонкогон айтханча, аны багысы 121,3 миллион сомду. Бу объект приватизацияны прогноз планына кышуулганды, бююнолюкде ол хайырланмай турды. Кыонок ою быйтыр да приватизация программа да бар эди, алай ол сатылмай кылганды. «Алай быйыл ахча бюджетте тошериюне ышарырады», - дегенди Тонкогон.

Дагында парламентарийле Правительствога республиканы илелинде болган бир предпритияны кир-итчинки жарашдыртын заводу, хаксыз Налычк шахарга өтдюрюрге эркилик бергенди. Ол Уран элни тириесинде орналынды, аны бителуу багысы 235 миллион сомду.

Спикерни орунбарсы Натби Бозиев завод алыксы битирди мегенни, аны дебитор борчу да уллу болганын белгилеп, Налычк аны кыруулуш бошап, хайырлангалгына ишекли болганын айтканды. Алай Анна Тонкогон бююнолюкде да Уранны кытаында

багуш жыйылган полигон бла Налычк шахар хайырланганын чертеди. Анда кир-итчлик койдорлоп тургыны кюн а эмде жашаганыла сауыгууна заран этилди. Алай болмаз ючюн а, шахар заводу иштели башларыкыды.

Ахырында депутат Ирина субъекттеринде коллегарыны законодательный башламчылыкларыны уллу кыаууно сююп, кыабил көргөндү.

Жыйылуу «Моя законодательная инициатива» деген билеурूसей конкурса хорлаганыны саугалуу бла бошлаганды. Аны РФ-ни Кырал Думасы бардырады. Чеченланы Анвар бизни республикадан жаш адамла бу конкурса тогуруну керө кыатышканын билдиргенди. Быйыл Москвага конкурсу Финалына КМР-ден тогуш иш берилгенди, аланы авторлары дипломла Көбүлү болгандыла.

Аны саугалуу Чеченланы Анвар бардырганды. Алай бла 1-чи даражалы дипломга КМР-дун студенти Милана Хажиркова, Огары Черекни 11-чи классны окуучуу Олеся Губокова, Налычкни 4-чо номери гимназиясыны окуучуу Фатима Даова тийишли болгандыла. Аланы хазырлаганла да ани саугалагы тийишли болгандыла.

Чеченланы Анвар республиканы келечилерин бу конкурсу ахыргы кезиюне кыатышырга болушаны ючюн Кырал Думаны Ыспасына тийишли болганды. Быйыл саугала энтда депутат Татьяна Саенкога, Мурад Дахова, Натби Бозиевге, Татьяне Хажировага, Мухаме Кудалиевге да берилгенди.

ТИКАЛАНЫ Фатима.

ЭХТЕМЛЕНИУ

Кырачайлы офицерле

Кырачай жашпадан Улуу Ата журт урушса 15 миң 600 улан кеткенди. Аладан тогуш миңден артыгы, жигитчелә сермеше, жаяларын бергенди. Юч миңден артык адамдык а (белгити тарыхчы Алияны Кызыл-Магоммет ала алты миңден аслам болгонларын айтады) иши фронтда болгандыла. Кызаут ала кыатышан уланларыбыздан 500-ден артыгына офицер чына берилген эдиле. Аладан ата журтларына суз-сен бек азы кыайтханды. Кебосо фашистче баш сермешеле өлгөндиле.

Милитетбизни айтхылык жашларыбыздан бири Махаметланы Залимхан кырачайлы офицерлени барсыны юсөөдөн да халар жыйыл, аланы тизмелерин жарашдырган эди. Ол документ китапдан-китапга кече барды. Бючюн, аз санлы халкыдан 500-ден артык офицер чыкканын ашитсек, башчысы кыте жетгена болобыз.

Урушну кезиюнде офицер чын алай боуна берили бармаганды. Аны бөлүмдү эси, өтпөр, жигер жаша тийишли болгандыла. Аланы арасында кырачыларыбызны орденлери,

майддалары бла сауыаланмаганылары жокды. Ол угбай, белгити аскер башчылага, полковниклере берилуочу Александр Невскийни, Суворовну, Кутузовну орденлерине тийишли болганды, тыш кырачаланы сауыгаларын алгандыла да бардыла.

Махаметланы Залимхан жарашдырган тизмеге атлары тиймеш кылган жигитлерибиз да бардыла. Сөз ючюн, Моксаны тириесинде кырагалган жамауат аскерде (ополчение) бригаданы комиссары Айбызаланы Хусейни аты жазымлаганды. Ол генералмур башчы алган биринчи кырачайлы болганды. Кеси да кызаут башлангандан сора юч айдан топ оккуну сынгыны тийл өлгөндү.

Андан сора да, ол тизмеде белгити жазычуу, полтирук Хубийланы Османов, өтпөр партизан Бархаланы Аскерни, офицерле Кынаматланы Ажынуу бла Хамитни, Мачукланы Рамазанни, дагында тапай адамны атлары жокдыла. Биз анылабыз, барын да бир жолга табып, халпарларын билген, жазгыны кыыйын ишри.

Кызауатдан капитан, майор

чына алып кыайтхана иги көсөк бардыла. Подполковникле Темревланы Рамазан, Таушунланы Мустафа, Мижаланы Кызыл-Черекни, Шаманланы Магоммет, Байборланы Муктар (ол огары тебердичиди, Белорусияда жашаганды). Аны шаарлары бири Александр ООН-да Белорусияны келечиси болуп турганды. Башка жаксы Владимир тарых илмуланы доктору эди. Доваторну аскеринде комиссар Акъбайланы Магоммет, Узак Востока кыруулык этген Жазаланы Илийс (арта анга полковник чык берилген эди), Акчыланы Хасан, дагында башкала урунуула, жамауат ише кеслерин танытхан адамла эдиле.

Урушну полковник чында бошаган уланларыбыз да көпдөлө. Сөз ючюн, Махаметланы Соглан кызауаттан сора Совет Аскерни тизгинлеринде командир болуп кыруулык этген эди. Аскер адемияны бошаганды, генерал полковник чыныга дери өсгөндү. Халиланы Расит бла Поупланы Азрет, Бадаланы Аскер, Декушуланы Магоммет, Багытырланы Харун, Боташланы Ахмат да полковникле эдиле.

Кызауаттын аллында тууган төлдөн Семенланы Владимирден уллу чын алган адам болмаганды. Ол Совет Союзун, арда РФ-ни кыоруулануу министрлени орунбарына, РФ-ни Жауу Аскерлерини баш командующисине дери бийик кылуунадала ишленгенди, Аскерни генералы деген чын алганды. Аны агасы Магоммет да фронтдан майор болуп кыайтан эди.

Шөндөгү төлдөнд да бардыла атларын белгити этген офицерлерибиз. Жагы тебердичи генерал-майор Боташланы Кынамат Аскер Хауа Кичпеле дивизионы командир болганды. Аны кырандышы Мураддин Аскер-Тенгиз Кючленни 1-чи даражалы капитанды (полковник). Жөгөтени жаш Семенланы Хаджи Аскер Хауа Кичпелени капитаны эди. Кырачылыбыз салган борчуну толтура, ахжимлы ауушканды.

Башында сагына келген уланларыбызча, уллу аскер чыны алгылыкы бизни халкыда көп чыгарыкларына ишеклик жокды.

ЧАБАРЛАНЫ 6.

Жанауурлык

Абаданла, сабийле да зауукчулык алгандыла

Сакбат адамлага болушукту этуу «Возрождение» жамауат организатор республиканы Правительствооуну гранты жашауда бардыруу бла байлалы иналдыдени солурга шахар зоопаркага этленди. Ары киргинчи, бу ишни кырагына аланы морожено, сусуналла бла сайтагандыла. Аны ызында ала жануурларга кырал баштагычандылы. Баам, бу кюн абаданла, сабийле да улпу зауукчулык алгандыла.

Организацияны башчысы Гуппоиланы Тимур, мероприятини юсөөдөн айта, сакбаттаны социализация комплексинде халпа этерге керекисин белгилгенди. Кыруда жандуурлык акцияла бла чекпелени кыабил азыксы этеди. Алагы урунуу, психология, маданий, социальный спорт республиканы Правительствооуну гранты жаны бла сөбөлүк этерге тийишлиди.

Алай бла алгыаракыла ала музейде болгандыла, жуук заманда уа тевтрге да барлыксыз, дегенди ол.

Гуппоиланы Тимур мероприятини кыраууга болушукту, этпелелерини КМР-ни урунуу эм социальный аяныты министр Тобейланы Альберте, «Единая Россия» политика партианы регионда толтуруучу комитетни башчысы Татьяна Канунниковага, зоопаркны башчысы Аланы Арамисовча ырызальганы билдиреди.

Кырачылыбыз ала гүлдөткөн кыруула неда аварилия болумга жетип турардыла.

Заюков, Жанхотко, Исламей, Кипшек са башка элдеде уллу ырхыла кепселе, алагы кажагыга деп бир торлю зат ишленгенди. Машинала эм адамла жорюген көйрөгөле уа тынгылы ремонт этерге керекди. Бир-бир жерледе ырхыла келирге болукчуды.

Бизни кюр.

Кырачылыбыз ала гүлдөткөн кыруула неда аварилия болумга жетип турардыла.

КУЛЬЧАЛАНЫ Зульфия.

РЕЙД

Бир кыауно кемлик баямланганды

КМР-ни табыгатт баялыксыла эм экология министр Газалияны Мухтарны башчыларыбыз бла инспекция комиссия Баксан районда болганды. Огары Куркумий элде 20 автомобиль эм адамла жорюген көйрөк барды, аладан жаланды ючюст тап халкыдыла эм проект бла ишленгенди. Калганлары бузулуу неда аварилия болумга жетип турардыла.

Заюков, Жанхотко, Исламей, Кипшек са башка элдеде уллу ырхыла кепселе, алагы кажагыга деп бир торлю зат ишленгенди. Машинала эм адамла жорюген көйрөгөле уа тынгылы ремонт этерге керекди. Бир-бир жерледе ырхыла келирге болукчуды.

Атажуино эм Исламей элдеде суз жагына тохтамагачылай жуугучнай турарды. Алайдан узак болмай юлте бардыла. Комиссия айланган кезюде башка сагынылан элени санитар эм ичген сууларыны болмуларыны юсөөдөн соруула көтөрөлөгөндиле. Аланы асламысында кир-итчлик белгиленген жерлеге кыйгаган сөлөкчө да бардыла.

Шөндө бийлай тинтүү ишле республиканы битеу районларында да бардырыладыла. Аланы юсөөдөн эсепле чыгарылып, республиканы Правительствооуну отчөт этилдилик, деп билдиргенди Зарина Шокова башка сагынылган министрствону пресс-службасындан.

Жангычылык

Быйыл майда предпритияланы бла предпринимательны реги страция этюно амалын жегилетип мурут бла кыруулан «Жол картаны» жашауда бардырууну келечкинде бизнесте кыруурун тын этеге законодательный актылары кир кыаууно кир алгандыла. Россияни Федералдык налог салгыныла Кирилл бла Мефодий, (Налычкни онбешчинчи номерли школу), Хаджиланы Айшат (Тырынауу), Ботталаны Любовь (Бзынын) да болгандыла. Жыйылганылар аллардыда белеше, филология илмуланы

Жангычылык

Жангычылык

Жангычылык

Жангычылык

Эскерлу

Көп болмай Тевтрлада ишленгенде союзунда (СТД) КМР-ни сыйлы артисти, белгити драматург, актёр эм жазычу Маммеланы Ибрагимни эскерип, аны биргесине ишленеле жыйылгандыла. Аланы санында культура министр Мураддин Кумахов, режиссерла Солтан Теуважов бла Агмырзаланы Магоммет, Жангоразланы Мажит бла актёрла, Музыка эм орус театралны келечилери, Ибрагимни кызы Людмила, Турагуу Игорь да келген эдиле.

Актёр, режиссёр, аскерчи

Алгы саюуну таматасы Майя Фирова жыйылганына Ибрагимни жашуу жолу бла шагырей этенди. Ала аны сахнада кыоноган ишлеринде жараткан «Актёр, Драматург, Воин» деген стенди да хазырлап турат эдиле.

Мухаддин Кумахов аны сабырлыгыны, артык сөлөшмөгөнүн, ишче кесин борчуна бек жууапы кыраган адам болганынын белгилеп сора уа маршал Г.Жуеву сагылган кыауулу киргизгени юсөөдөн билгенде биюноча эдиле. Актёр урушун болганынын Жуеву аузуундан ашиткенди. Ол кюнде атылган драматургу – Терезелени ачыгызы» деген тысысы барды.

Малкыр театры тамата тылоосо Шахмарзаланы Алюксий бла Будаиланы Олга да коллегаларын уллу хурмет бла эскергенди. Биринчи «Шамай кывала» жашчыкыны сынгыны анык дөп жазылганына «Жаралы журтуугу» бла ишлеу да кылай болганыны юсөөдөн айтады. Олуа уа аны анысы Ибрагимни аскерге ашырганыларын, андан кыагыт кысалганыларын дадыла эскергичу эди, дегенди.

Алгы саюуну таматасы Майя Фирова жыйылганына Ибрагимни жашуу жолу бла шагырей этенди. Ала аны сахнада кыоноган ишлеринде жараткан «Актёр, Драматург, Воин» деген стенди да хазырлап турат эдиле.

Мухаддин Кумахов аны сабырлыгыны, артык сөлөшмөгөнүн, ишче кесин борчуна бек жууапы кыраган адам болганынын белгилеп сора уа маршал Г.Жуеву сагылган кыауулу киргизгени юсөөдөн билгенде биюноча эдиле. Актёр урушун болганынын Жуеву аузуундан ашиткенди. Ол кюнде атылган драматургу – Терезелени ачыгызы» деген тысысы барды.

Малкыр театры тамата тылоосо Шахмарзаланы Алюксий бла Будаиланы Олга да коллегаларын уллу хурмет бла эскергенди. Биринчи «Шамай кывала» жашчыкыны сынгыны анык дөп жазылганына «Жаралы журтуугу» бла ишлеу да кылай болганыны юсөөдөн айтады. Олуа уа аны анысы Ибрагимни аскерге ашырганыларын, андан кыагыт кысалганыларын дадыла эскергичу эди, дегенди.

САРАККУЛЛАНЫ Асият.

Суратланы автор алганды.

Таркыаймаз байлык

Ахыры. Алы 1-чи бетдеди.

Экинчи курсада окуй турган Гойройланы Лейла уа экинчи даражалы диплом бла сауыаланганды. Ючюнчөлени сагына уа биринчи курсу студенти Гейранисина Арина эм окуучула Атолланы Лидия (Бзыныгыны школу), Бийкекуланы Таулан (Тырынауу) бардыла.

Бу конкурсу бла байлалы анда хорлаган студентлени, окуучуларына усталарын саугалагыны төрө да болуучу. Аланы санында преподавательле Кычуланы Зухура, Телланы Ариука, Телстанланы Танияла эм көп башкала да бардыла. Махталган усталарына кыраууга Биктирланы Рахима (Налычкни онбешчинчи номерли школу), Хаджиланы Айшат (Тырынауу), Ботталаны Любовь (Бзынын) да болгандыла.

Жыйылганылар аллардыда белеше, филология илмуланы

доктору, КМР-дун орус тил эм битуюу тили билим кафедрасыны башчысы Башимиланы Светлана Филологону кюно жаланда аланы факультетте бла институтка угбай, саулдагы университетте, республиканы окуна ахчы төрөге айланганын белгилгенди. Кесине юсөөдөн айта, орус тиле ол предметиен окуткан тынгылы усталарыны хайырланды белгилгенди. Конкурс юч жылы ичинде бардырылганын айтып, аны узак тау элгерге бирин жерлене келип, бизни сабырлыгыбыз орус культуруга, тилге койрген усталаны намысына аталганын да аныгылтханды.

«Билемсиз, жылдан-жылга сабийле жазган келденжазмалаы окуай, азлай сейриге кыаласы. Ала бек магыналы шапкага жаздыла. Сөз ючюн, бир жашчыкыны сочиненисында таулу элд ишлеп турган орусла усталардан бири кеси юйөр кырамай кыалып,

кырайтганында анга окуучуу кырап турганды. Ол кылай жорук халкыларыны адамдыкты кырагыт көргөттөн, ачыкчалган шарты дегенди.

Филология кыйыры, чеги болмаган дуния болганын айтады КМР-дун филология институту директору Елена Куныцева. Бу байрамга суратлау сэвню, тилин сюйгөн адамла жыйылганыларын чертип, аланы барысын да алгылаштырганды.

Ол кюн университетти кыоноктор концерт программага кырагырга да онг тапхандыла. КМР-дун сабий садны тесеу коллектив, Телланы Дамжияла эм башкала байрамга ботонда кыуап салгандыла. Жыр айтан эм орусла кыруу студенттери керти бл да, тил адам улугу таркыаймазлык байлык болганынын залда отпурганыла дагында эскергенди.

МОКЪАЛАНЫ Зуура.

Сейир хапарла бла жырла

Черек районда Славян жазыуу эм маданиятыны кюнон белгилеу бла байлалы байрам иигир болганды. Жер-жерти административны культура бөлөмюно ичишлери жыйылганыла аны тарыхыны юсөөдөн толугу хапар айткандыла. Ала билдиргенлери кыра, славян жазыуу мурдорун салгыныла Кирилл бла Мефодий, алфавитни жарашдыргандан

сора да, айтуулары, дин чыгармаларында да жыйышдыргандыла. Кырандышада битеу жашуулары да бу ишге жоралгандыла. Булауу милькар, орус эм кабарты тилде жырыла бла кыуандыргандыла.

Аны ызындан байрам концерте Биктирланы Исмаиль, Кызайланы Алина, Агмулланы Эльмира, Алихан бла Элина Бербекова, Телланы Савета, Чочайланы Сайкат, Юлиана

Жангычылык

«Жол карта» керексиз жумушланы азайтырыкды

Быйыл майда предпритияланы бла предпринимательны реги страция этюно амалын жегилетип мурут бла кыруулан «Жол картаны» жашауда бардырууну келечкинде бизнесте кыруурун тын этеге законодательный актылары кир кыаууно кир алгандыла. Россияни Федералдык налог салгыныла Кирилл бла Мефодий, (Налычкни онбешчинчи номерли школу), Хаджиланы Айшат (Тырынауу), Ботталаны Любовь (Бзынын) да болгандыла. Жыйылганылар аллардыда белеше, филология илмуланы

тыдуу, алагы кыоратылган заманы, ахчаны да ауду. Алайда да, быйыл 1-чи майдан башлап дегенде башка сөт ахкыларыны юсөөдөн бюджеттен тышындагы кыраал фондлага билдирге керек тойлойдолу.

Дагында 2-чи майдан башлап предпритияла бла предпринимательле банккада сөт ахкыларыны юсөөдөн бюджеттен тышындагы кыраал фондлага билдирге керек тойлойдолу. 5-чи майдан а предпритияны кырауурун кыла болса да, кыал аны аныксы болганына нотариусда бегитирге керек тойлойдолу. Ол регистрация этер ючюн керек болган жумушланы азай-

ттен юргондо документлени кеси элген эме эмда жагында аны инсанлыгына шаштырат этпен кыагыт бар эсе. Документле регистрация этер юргондо электрон анал бла жиберилен эселе, аланы жиберилен электрон кыоуузы да бар эсе, аны да нотариусда бегитирге керек тойлойдолу.

5-чи майдан дагында усталык капиталы алгандан төлөгөргө деген жорук көптерилди эмда аны төлеуно көпталы токташырылганды. Ол келгенден жууапылыгы болган объекттарга кыраал регистрация этиген кондөн башлап төрт айдан озмазга керекди.

КЪЖОНЛАНЫ Эльмира. Черек району администрацияны пресс-службасы.

Жетишим

Черкеске «Фантазия» атлы тесеу ансамбль сабий чыгармачылыкны «Звезда Пекина» деген халкыла аралы фестивалында-конкурсунда биринчи даража лауреат болуп кыйтаханды.

«Фантазия» Кытайда оккуна сейирге кыалгандыла

Бу жол Кытайга ара шаарына Москвадан, Томьден, Ульяновскдан, Усиньжондан, Сеордновскдан, Хейнколадан, Улан-Удодан, Уфадан, Кыбодан, Элистандан, ала бла кыалмай, Европаны, Азияны да таанг жерден бите да 580 адам барганды.

Тесеу коллективле кесирини черчилерин бири номинал-да кырготозтунде: инструмент-де согуу, хореография, жыр айтуу, театр искусство эмда башкагы ушмаган жыр, деп халпарды бизден барган ансамбли башчысы Евгения Пунченко бизни бла ушарганды.

«Биз -В роцше калына», «Озорные горюнки», «Восвояй хуторок», «Аварский девичий пласдеген тесеулене кырготозтундиз. Кытайлыла бизге бек жарык тобонгиде, киюле кыас уруу, ырызактыларын билдиргенде. Куянганарынан, сейрингенгенери да ушаргызында жашырмай айтаанды.

«Салют талантов» деген проектти сытуула бла коллективби тышына юночуро жер барды. Бу жолга дери бизин жаш тасеучулеримизге Варшаваны, Стокгольму кыраукарлары кыас ургун айдиди.

Бу юночуро ахыр кесегими эди? Кесини да Пекинде бардырманын себеби не эди? - Салют талантов» деген проектти сытуула бла коллективби тышына юночуро жер барды. Бу жолга дери бизин жаш тасеучулеримизге Варшаваны, Стокгольму кыраукарлары кыас ургун айдиди.

Репертуарыбызды да ол халда кырайбыз. Свз юночи, мени ансэмблими бусагатагы кырамында 30 сабий барды. Аланы юночоро кыраачайлы кызыкчыладыла-бир-бирлеринде фахмулла, сойдомлоле! Ишич, хурелги юкорлоден чыккыанлары керюноп турды. Аладан бирини -Хубилианы Эльвираны улгу эгечи-чи Лейла, Москвада халкыла арасы олимпиададагы кышулуп, хорламгы болганды.

Алай сабийлене бедорден, билмге, искусствого, хурелликте жол ачып коршоген ата-анала башкагы юголдоло. Алайла бизде да кырауларына кере болушканай турганды. Ма бу юночуро юночоро бла Кытайга баргунда да ата-аналаны таланы кышторгон болдуна.

Кыска ушаргыбызны ичиде Евгения Павлона кеси ишленген сабий музыка-эстетика школдан да танг халпар айдиди. Коллегаларында да сый берип, максаттарынан чыгарды, школун ырысы база сы асыры аламан болгандыны кыйналып, тар отуларын кырготоз, бир кысаум чинивенлини сансызлыкларын да терселп алашады.

Бу отурлу тишюру кесини юночудун халпар айтыргы хазна излемгенликте, анга да бюсюрле улгуду. Аны ата-аналардан, сабийлене кесиринден да эшитки. «Ол бизин эвечи анбазды», -деди биз биягында сагынган кызыкчылардан бир Хубилианы Эльвира. Бир кере сабийлеге кысырлы эшитмгенем. Аксырын айтканы бла аныгыларга кыды. Биз барыбыз да аны бирча сеюбиз, сыйлайбыз...

Аны ташо-тоно да сабийлене, - дейди ол кызыкчыны аны Алана да. - Анчы ишине тулу берилгенге ючюлери бла сыйдыбы бу школ. Сабийлерин ары салыр юноч кезилерин жылы сакайладыла адала... Ишек жокуду ол сзлене толокленде. Кесинг сюйгөнча онгла болмаган жерде туюнголмей, арымай-талмай корешти турган адамны, былай аламан сабий коллектив кырау-гы хурелги жеткен узстаны, кыкынгыны бир шагытында биз халпарын айткан конкурсуда болгон.

Алда иш кедю дегенни айтып, сабийлене да учундуру, бусагыда коллективни «Салют талантов» деген проектин былай окшору айдиди. Гелеургада болук суперфиналына хазырлап корешеди.

ЕЗДЕЛГАНЫ Жыку. СУРАТДА: фестивалыны клубу берилгенге жаш артистле кысуачи тыпыры болуп тобонгиде.

КЪОЛДАН УСТАЛА Саулайын тигилген жаулыкыла

Бурдундан бери да бизин милдетти жаулыкыла улгу магына берилгенди. Халкыбызны Орта Азияга бла Кыргызстанды керюноген заманларды кырачай жаулыкыла ары да баргандыла. Бир кысаумла, ахаласы болуп, бу жылда аланы сапып неди миздеге алышып, жанлары сакайгандыла. Арта, сз жыйганыларынды, азыларына да алгандыла. Ма алай юголде да шагытлык этедиле бизин ата-бабаларыбыз баргаланчын чилге жуулыканы мардысы болгандыларына.

Не медег, бусагата алааны, дагында бурдундан кыалган кыарлары, тоимелени, окса тылгын чепкелени энди была неже керидиле дегенни айтып, алларына тобонгелег сапып ийгенге да болгандыларын билебиз. Бизге жеткен халпарлага кере, аланы дагыстаныла тишюорула бек сойоп эмда жаратып алгандыла. Бир юн кытай болса да бир музейде кесибизни заптарыны башка миллетликчиледе деп жазылып тургандарын керюп, таам кыналып ахасыныгызы кыбюбеге керюкюйд.

Буюн андан тошгон ахаччыкыла кырап турганла жокудыла, келик юночо сагышы тик, тукултура эмда тарк хазаныбыз сыйлы заптарын учу эле тургандыбыз аныпаламайбыз. Свз юночи, французыла Лувр музейлерине жер юночине бири сыйлыны, багылы, эси затлары жыйып, кесирини култураларынын терилгини, хурелгини, босюмон кырготоздиле.

2004 жылда мен Парижде баргандым. ол музейни онгултууру аныр-тамаша болуп кеткен эдим. Сейр-тамаша екпун кеткен эдим. Сейр-тамаша екпун кеткен эдим. Сейр-тамаша екпун кеткен эдим. Сейр-тамаша екпун кеткен эдим.

Манга бу сагышлары туудуруган бир юн «Кырачай» газетин редакциясы бир сейир

сыйлап тутт биледиле ала. Аны керген, суккыла билмес да, суккыларга юйөнририкки.

Халда болганылыкыга, сансызлыгыбыз озуу, таркчыбызга, култураларыбызга керекчилиги эс белкембиз. Бизин милетни кыруулан келик эди кесибизни эчки музейибизни ачарга. Карачевск шахарда кыргончюлюкде жан

кысмакчыны келгени болду. Ол да кимди десеги, Заленчундан бир тоду тишюору - миллетте жаны аурган, сансызлыкчы ююргеине жуууку кыюймаган Кы-юнчары Аминат, Мустанган кызы. Жолга не ниет бла чыккыганым ол былай аныгыда: «Бир чечер кыолуу тишюру саулайын тиккен юч жаулыкыны алып келгем. Шо, бир кырагыбыз бу аруу заптагы.

манчада жаулык тиге билмген болмаганды, бюгонлюкде биз аны не юнуктанбыз? Юйренгики, кырагыбыз, оуду мен излеген. ДАМИНАТ келтирген жаулыкыла - Ланы Даусузда жашаганы, жылдыны 75-те келген бирид-жылдан акылма тиккени де айтты. «Аны баш мураты кеси билген запта башканыла, он иште турмашканына юйретюдю. Кеси бери келмаганды. Аны ыразы эте, айтылган заптан бир магына болур деп, мен алып келгем», -деп кешюдү кыонагыбыз.

Машалла! Бу эки тишюру, дагында не аруу свз бар эсе, аны айтыртыганм келеди. Биз барыбыз да алпыла болсак, не ки болук эди. Акылманы ки болганы эсиме тошюдо. Алгыраак жылда ол редакцияга келинчю эди. Аны баш иеси белгиле тарыхча, талай илму магыналы китаны автору Байрамкуланы Ахматды. Ол да кесини жашауун халкыны кулпукту эчиге берген аламан айдиди. Анга кере, Акылма милетин былай сюйгөнүне сейр эчтра тоюндю. Бирча сагышы этип, бир ниетли болуп жашамады, емюлерин бирге ашыгылып болмаз эдиле.

Аминат айтканга кере, Актын баш иеси белгиле тарыхча, талай илму магыналы китаны автору Байрамкуланы Ахматды. Ол да кесини жашауун халкыны кулпукту эчиге берген аламан айдиди. Анга кере, Акылма милетин былай сюйгөнүне сейр эчтра тоюндю. Бирча сагышы этип, бир ниетли болуп жашамады, емюлерин бирге ашыгылып болмаз эдиле.

Аминат айтканга кере, Актын баш иеси белгиле тарыхча, талай илму магыналы китаны автору Байрамкуланы Ахматды. Ол да кесини жашауун халкыны кулпукту эчиге берген аламан айдиди. Анга кере, Акылма милетин былай сюйгөнүне сейр эчтра тоюндю. Бирча сагышы этип, бир ниетли болуп жашамады, емюлерин бирге ашыгылып болмаз эдиле.

ТАРИЭЛ Дина. СУРАТДА: Акылманы саулайын тигилген жаулыкылары.

Интервью

«Команданы аслам кысаумун саккылар умутлума»

Командатга башчылыккы челичюмиз жаш башы кезюкюде юночлары бардырыгында этип башлаганы. Саулайда он заманда жыйырма бир очко алганды, ол ки керюмюдю, нек дегенде биз ал кезюмде кыйын жыйылып башлаганыбыз эсе алсык, тиричи тишюулы жерде бошогандыбыз.

Бек алга, жашлагы ырызылыгымы билдирге сеюме, ала кеп заманын ичиде командагы кестерин аманганай ишлеп тургандыла, аны хайырмандан коллективте тап болуп кыралганды. Клубну администрациясында урунганлагы да сау болугузу деригим келеди, ала барларын тишюулеге толтургандыла.

Эчки ырызлыкчы хар матчыбыз, стадионга келип турган кыраукарлаула айтыргы сеюме, Ала, бир-бирледе тышында бардырылган тобешюмлеге да барып, футболуларыбызны келендиргенди, алагык коч бергенге тургандыла.

Тобешюмле бардырылган кезюмде сиз артыкча кыруулауда ойнаганыны терк-терк аламын тургандысы. Аны не юночо эте эдикте?

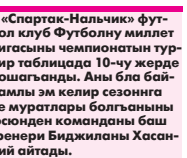
Хар матчы бу былайда ойнаса тап болук болур эди деп, адаланы алышканай тургыбыз. Ма аны юноч болалды торшюмлеге болук жерде жеткенде жайылгыны себетили, аланы кыбюсо юч-ючтун юн солуп, кыбюсо турга кытыршырга алыкы юйренмеденди. Ол сынуулу футболчула алпы болууны ичи чыдадыла.

Свз юночи, Сулов, тйр-беш матчы ичи ойнап, арыган эсе, анга бир коек солуп бериге керекте. Шааев да алай болгун эди да, солуп чыккыган сора эки юг урганды...

Команданы аслам составын саккыларга дей эсетиз, келер сезонда ол кылакы жерле юноч бардырылгы болукчу керешти?

Шендю ойнаган кысаум ахчы керюмюлде юноч ююргеине болукчу жерде жеткенде. Ол алай болуп кюнч, заманын аны алагык кыбюсогы сынуларгы болган да бир-ки ичи футболчу керекте. Ма ол заманда алагы шарт аламан этилдиликте.

Кывал футболчула керекдиге? АЗРЕТЛАНЫ Хасан.

«Спартак-Нальчик» футбол клубу футболну миллет лигасыны чемпионачы турнир таблицада 10-чур жеде бошоганды. Аны бла байломлы эм келер сезонга не мурдатлары болганыны юночудан команданын баш тренери Биджиланы Хасанбий айттыды.

Жашырмай айтханда, майданын сагагы жеринде да ити ойнагандар арха турдук тоюлбюс.

Тренерлик ишигини «Спартакда» кыалдай болуула да башлаганыгызын келге ич биледиле, бюгонлюкде тири команда жыйынганды. Ол толуспай кыалгычыбы?

Бир-эки футболчубыз башка жерлеге кетмеле деп айтпалкы тоюлме. Он жашууду, анга этер амалыбыз жокуду. Команданы саккылар юноч, кышулудан калгены кореширмикте. Алгандан бардырылган ушакылага кере, асламысы мында кыалгыра сеюдиле. Алай бир кесюкден башка вариантаны билдиреле, анга да угай дерик тоюлбюс.

Келер сезонга команданы финанс болуу ала кылаиди? Бюгонлюкде спонсорлары излейби, аланы эселери леулетти болса, билдируу этермикчи.

Чемпионачта хазырланамысы?

Команда Нальчикке 5-чи июньда соборланы бардырылгы жыйыптыкыды, дагында бир кесюкден алай бир тобешюмле этюдорюкчю, сора чемпионачта 5-чи июльда кириширикчи. Анга хазырлагыра алай кеп заман кыалмаганды. Он сеюкден бу кысауму сакайларга сеюме, алай бир билдирене юйренгендиге, ол шарт а усталкыларын бедюрле сеюбеплик этердик.

Спорт

Атыбызны айтдырган атчыла

Минги таруу тийреюнде жашаган кырачай миллет бурундан бери да ачыккы бла корешленей турганды. Кырачайлыла атланы бек багалатаандыла, сюйгендиле. Жылкы ийле аны агычыны итигендиле. Кезюмде да талай жылкы иш бла да корешип турганды.

Заман эса барса да, атлагы спорткелигин бюгон да кыюймаганды кырачай миллет. Аны чапдырганы, чаркы бардырганы да бек кылакы ишчи. Аны халкын билдирге керекте, биринчи орун алып юноч кеп кыйынларын саладыла да чапдырганы жашла. Бюгонлюкде алай жигит улананы ююсиргенди айтханда, Капушунаны Аманжолу Алкызы эмда аны жашларын да сагышмай кырагыра жарамайды. Ала республикада сыйлары улгу болгун, аны бла да кыалмай, тыш кыраалада да атларын айтдырганды.

Аманжолу Алкызы эмда аны жашларын да сагышмай кырагыра жарамайды. Ала республикада сыйлары улгу болгун, аны бла да кыалмай, тыш кыраалада да атларын айтдырганды. Аманжолу Алкызы эмда аны жашларын да сагышмай кырагыра жарамайды. Ала республикада сыйлары улгу болгун, аны бла да кыалмай, тыш кыраалада да атларын айтдырганды.

«Алма тергичинден узак кетмедим» деген нарт свз ююрдю халкыда. Анга ик болгандыла Алкызы жашлары Улусу Магомметни ююсонден Москвада Бусагыта «Коноводыны и спорт» деген журналда былай жаздыла: «Россеиде бек белгиле уста жоктеди Капушунаны Магоммет». Атысына, ол да гитчеликден атланы бек юночю, алагы кырап, чапдырып турганды. Россейде, тыш кыраалада да аны айтдырганыны бири сири сюйгөнлени бек ыразы этеди, биринчи жерлеге чыгып.

«Юч жылдыма пони аны чапдырып айлана эдим, - деп эсгереди Магоммет. - Аны атман Нарсандан кырдан бир жашдан сапып алган эди. Мен атман не жаны бла да ушаргы корешем. 1971 жылда ол

рекорд сапганды - кеси юйреткен «Закзакын» аны Болусоуско дериде 2 километр бла 400 метри 2 минут бла 27 секундта чапдырганды. Бюгонлюкде киши да озалмаганды аны. Мен кесим 3 эришюлеге он жылдыма кытмышыл башлаганы. Жыйырма эки жылдыма Тарстананы атычылыкны даражасын кеп деп кысыргун айдиде. Анда талай жылны атагыла кырагырдым. Он замангада улгу эришюле бардырмалык эдиле. 2000 жылда мен Россия Федерацияны Президентини атларны кырагыра кысыргун айдиде да, андан бери Москвада. Бусагыта гитче кырагырдым Мырзабек Бигамеди, ол да да чаршылга кышууды, жетишимле болдуру, кышуудырады баргыбыз да. Жюйеини арасында Ара тенгизин жагысындагы кырааланы чемпионачтыла Мырзабек пийр болгондун аны. Бусагыта аны торлю-торлю эришюлеге кышууганы туралы ол.

Бюгонлюкде Магоммет республикага келе-келе турары, кеси да Москвада бардырылган ат спортын эришюлеге жорламалга жетишди.

БАБИХАНЛАНЫ Хусей.

Медицина

Профессор Шаталов ауруганлагы кыарарыкыды

Ючюночи ичиде, 29-чур майдан 31-чи майга дери, республикалы сабий клиника болындача Бакулевни аты жюрготкен жуорек-кызан жапырла жууригына илму арасында профессор Константин Шаталову бардырылганчыларап аны кырауу кысауму жюрекеринде кылаулары бла тууганларыны диагнозу биринчи кере биллинген сабийлеге консултация бардырылчыды.

Специалисте сабийлеге диагнозу илму араны оборудуваниси бла саллыкыла эл операция этилге тишюулине айрылгы кылды. Андан сора да, алгыраак операция этилгенде да кырауулыкыды. Шендю кардиохирюругу болушугу керекли пациенттине тизмеси жашардыла турды. Специалистте дагында район

бюничалга да бардырыла. Бу жол Бакулевни арасындан кардиохирюуга бизни республикага биринчи кере келмейдиге. Жыл сайын эле 300 сабийни саулугун тинтедиле эм бек кышын ауруганлагы окуяны тишюули болушук этдиле.

Кышын Саулук кысауму министр-службасы.

Тинтүү

Жалган шартла кырготозгенди

КыР-де МВД-ны кеси кыркчууулук жаны бла бөлүмюно тамаксына улгоочой иш анылганды. Ол РФ-чи Уголовный кодексине 286-чы статьясыны 1-чи кесюгине бузуулук этини ючючү кертюленди ашыраак этилде. Културалык оздуруп хайырланганы юноч. Аны юношонд бир МВД-ны пресс-службасында билдиргендиге. Тинтүүлени ачыккыланганча,

полицияны поговонки башчылык этин бөлүмге бир эр иши келип, аны медико-социальной тинтүүлө бардырганда, саккыт болганыны тохташдыргын документтени хазырлап юноч ачы излемгендиле. Алай врач жамауатны ачулундарды кыркчуулу бузуулук этини кырамай, полицияны поговонки аманлыкыга чек

салырга мадарла этмедиге. Он угбай, ол дауну жок эткенди эмда таргыууну жазган адамны атындан жалган запвление жагындагы. «КыР-де ич илме министр Сергей Васильев ала 300 сабийни бла байламлы бөлүмюно келечилерине эмда башчыларына кыаты эсгергенди. Бизин корр.

<p>«Заман» газетини баш редактору АТТАЛАНЫ Жамал</p> <p>«Кырачай» газетини баш редактору КАКУШЛАНЫ Хусей</p> <p>ТЕЛЕФОНИА: Редактору ириваманы - 42-63-01, Баш редактору орунбашары - 42-38-21, 40-44-82. Жуулы секретар - 42-66-85. Секретариат - 40-93-42, Корреспонда - 42-63-52.</p> <p>РЕДАКЦИНЫ БИНОМЕРНИ: Жаман-политика жашуу - 42-67-68, 42-24-02. Култура - 42-75-82. Социалдык-экономика - 42-66-73, 40-59-18. Шыңалмакы эм спорт - 40-39-93, 42-66-71. Письмола эр реклама - 42-37-94. Тизмачыла - 47-31-28. Суурт алачуу - 42-68-72. Бухгалтерия - 42-30-87. Операторла - 40-28-49, 42-39-65.</p>	<p>Редакция авторла бла кыалгы жюрготмөгө.</p> <p>Кыюу жазмакыла редакцияны эс ала артка кырайтмалды.</p> <p>Газетде басылмаган маюрунда айтылган оюмла редакцияны баш кеелери кырайтмалды. Алад айтылган хар зап эткенди.</p> <p>Россия Федерацияны Басманы юсөлдери законуна тишюулине материаланы авторлары кеселери жуууламды.</p> <p>Редакция автордан 4-бетте тигилген (машичка бла жазылган 5-6 бет) кесюу аламды.</p> <p>Газет Басманы эм асламы информацияны эркиндикерини коргоуду жаны бла Кыбары-Малкар регион инспекцияла 1994 жылда 14-июньда регистрация этилденди.</p> <p>Регистрация номер — Н—0066. Индекс - 51532</p>	<p>Газетин басмагы КыР-ин Басма эм асламы коммуникация жаны бла кыраак комитетини компьютер службагы хазыр эткенди.</p> <p>Газет «Тетраграф» ООУ-ну типографиясында басмаланганды. Налдик шахар, Ленин аты проспект, 33</p> <p>Газетин ишлерине тапшыруу юноч КыР-ини почта сызыны федеральнай тармакына кырайтмалды. Телефонна: 76-01-28, 76-01-10</p> <p>Газетин ронинашка сытуу юноч КыР-ини «Росечина» акционер обществосу жуууламды. Телефон: 42-69-34</p>	<p>Номерге графикте кере 19 00 сагытка кыш салыналды. 20.00 сагытка кыш салыналды.</p> <p>ГАЗЕТИНИНОМЕРНИ ЧЫГАРГАНЫ</p> <p>Жангорзаланы Назабат - джурнури редактор; Кетениланы Зульфия - жууулы секретары орунбашары; Акушуланы Фегуза (12-чур бет), Бибекзуланы Жанпета (3,4-чур бетте) - корректорла.</p> <p>Тиражаы 2760 экз. Заказ №1019</p> <p>36000, Нальчик шаар, Ленин аты проспект, 5. Редакцияны эм ыздатылган адреси: 36000, Нальчик шаар, Ленин аты проспект, 5. Редакцияны иштатуу электрон пошта: elbor_50@mail.ru</p>
--	--	---	---